

Dana KAMILLA,

Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti dotsenti, PhD

E-mail: prs_186@list.ru

Dilshoda RAXMATULLAYEVA,

Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti o'qituvchisi

E-mail: dilshada9310@gmail.com

Hilola YUSUPOVA,

Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti katta o'qituvchisi

E-mail: hilola_7893@mail.ru

Moskva davlat xalqaro munosabatlar instituti dotsenti, PhD, D.Tadjiyeva taqrizi asosida

NEW STYLISTIC ELEMENTS IN LO PU'S NOVEL "THE EMINENT WOMAN"

Annotation

The article considers new stylistic elements in Luo Pu's novella "The Eminent woman". The author expresses his political views, expresses his desire for democracy and freedom, exposes the backwardness of feudal autocracy, and uses the story to enlighten the people's wisdom. The novella "The Eminent woman" mentions many advanced political forms and lifestyles in Western society, which brought a breath of fresh air to the closed China of the late Qing Dynasty.

Key words: "The Eminent woman", Luo Pu, reform ideas, late Qing era, "new narrative".

НОВЫЕ СТИЛИСТИЧЕСКИЕ ЭЛЕМЕНТЫ В ПОВЕСТИ ЛО ПУ «ВЫДАЮЩАЯСЯ ЖЕНЩИНА»

Аннотация

В статье рассмотрены новые стилистические элементы в повести Ло Пу «Выдающаяся женщина». Автор выражает свои политические взгляды, выражает стремление к демократии и свободе, разоблачает отсталость феодального самодержавия, использует повесть для просвещения народной мудрости. В повести «Выдающаяся женщина» упоминаются многие передовые политические формы и образы жизни в западном обществе, которые привнесли глоток свежего воздуха в закрытый Китай поздней династии Цин.

Ключевые слова: «Выдающаяся женщина», Ло Пу, реформаторские идеи, поздняя эпоха Цин, «новый рассказ».

LO PUNING "HURMATGA SAZOVOR AYOL" QISSASIDAGI YANGI STILISTIK ELEMENTLARI

Annotatsiya

Maqolada Lo Puning "Hurmatga sazovor ayol" asaridagi yangi stilistik elementlar ko'rib chiqilgan. Muallif o'zining siyosiy qarashlari, demokratiya va erkinlikka intilishni ifodalaydi, feodal mustabid tuzumning qo'liqligini fosh qiladi, asar orqali xalq ma'rifatini, donoligini ko'rsatib beradi. "Hurmatga sazovor ayol" qissasi G'arb jamiyatidagi ko'plab ilg'or siyosiy shakllar va turmush tarziga ishora qiladi, bu esa Tsin sulolasi davridagi yopiq Xitoyga yangilanishlarni olib keldi.

Kalit so'zlar: "Hurmatga sazovor ayol", Lo Pu, islohot g'oyalari, so'nggi Tsin davri, "Yangi hikoya"

Kirish. Davlat rahbarimiz Sh. Mirziyoyevning "Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz" nomli asarida "O'zbekistonda, xususan, fan, ta'lim, madaniyat, san'at va adabiyot sohalarida amalga oshirilayotgan o'zgarishlar e'tiborga loyiqdir. Bozor iqtisodiyoti sharoitida olimlar, san'atkor va yozuvchilarni har tomonlama qo'llab-quvvatlash, aholi o'rtasida kitobxonlik madaniyatini oshirish zarur va ularning barchasi siyosatimizning ustuvor yo'nalishidir" deb ta'kidlab o'tilgan. Hozirgi Xitoy davlati bilan har tomonlama hamkorlik va do'stona munosabatlar chuqur ildiz otib borayotgan davrda muallif xitoy adabiyoti yorqin namoyondasi Lo Puning diqqatga sazovor asarini tadqiqi va natijalarini jamlagan holda maqolani taqdim etgan. "Hurmatga sazovor ayol" qissasi Xitoy jurnalining birinchi sonidan beshinchi sonigacha bosilib chiqarilgan, Liang Qichao (梁启超 Liáng Qíchāo) tomonidan yaratilgan bu asar birinchi "siao shuo" (小说 xiǎoshuō) ya'ni "yangi hikoya" (1902 - 1903) ga bag'ishlangan.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili. Ko'p sonli asarlar, jumladan, "Hurmatga sazovor ayol" ning yaratilishiga Liang Qichaoning "Yangi Xitoyning kelajagi" kitobi chuqur ta'sir ko'rsatdi, bu Tsin davrining oxirida "siao shuo" ning kabi butun bir janrning rivojlanishiga sababchi bo'ldi. Jumladan, taniqli adabiyotshunos janob An Ying (阿英 AYīng) kitob haqida shunday fikr bildirgan: "Ushbu kitob milliy rejalar muhokamasini muloqot tarzida siyosiy fikrlarni ifodalash namunasidir" [1]. Yangi romanning siyosiy tabiatiga mos kelish uchun sharh, dialog va bahs uslubi kabi yangi uslublar qo'llaniladi. Hikoya uslubi yaratilgan "Hurmatga sazovor ayol" da Sofiya inqilobi haqida

hikoya qilish vositalari juda ko'p qo'llanilgan. Masalan, hikoyaning birinchi qismida Hua Ming Chin va Pey Emi o'rtasidagi dialog orqali kitobning asl ma'nosi tasvirlangan. Muallif nigilizm, tenglik va erkinlik g'oyalarni targ'ib qiladi, shu orqali asarning qahramoni Sofiya paydo bo'lishiga yo'l ochildi. Asarda oddiy tildan foydalanilgan va inqilobiy g'oyalarni targ'ib qilish uchun Sofiyaning tildan hikoya qilinadi. Sofiya mehnatkash xalqning eng asosiy ehtiyojlari – ro'zg'or, qanday kun kechirish masalasidan hikoyani boshladi: "Endi men sizga bir savol beraman, uyda necha kun non yeyishingiz mumkin?" - Hali non sotib olishga pulingiz bormi? Shunda Sofiya vaziyatdan foydalanib: Iltimos, yaxshilab o'ylab ko'ring, agar odam bir kunda non yemasa, yashay oladimi? Bu shuni anglatadiki, bu non va non sotib olish uchun pul insonning hayotiy kuchidir" [2]. Muallif asar qahramoni Sofiya orqali ishchilar va ishlab chiqaruvchilarning daromadlarini taqqoslashdan foydalanadi va ishchilarning ish tashlashi asosiy muammoni hal qila olmasligini va faqat vaqtinchalik murosaga kelishi mumkinligini ko'rsatib berdi.

Tadqiqot metodologiyasi. Kompozitsion tahlil qilish uchun tadqiqotning uslubiy va nazariy asosi sifatida Lo Puning "Hurmatga sazovor ayol" asari olingan. Maqolaning asosiy o'rganish usullari: biografik usul, stilistik usul, rasmiy metod, rasmiy-stilistik usul, psixologik metod, madaniy-tarixiy metod va boshqa kompozitsion va uslubiy yondashuvlar qo'llanilgan. Ushbu asarni yozishda biz zamonaviy sinologlarning xitoy, rus va ingliz tillaridagi maqolalari va tanqidiy eslatmalaridan ham foydalandik. Ushbu usullardan foydalanish tizimli va har

tomonlama tahlil qilish, har tomonlama o'rganish, nazariy umumlashtirish, shuningdek, muhim tavsiyalarni modellashtirish imkonini berdi.

Tahlil va natijalar. Muallif Sofiya obrazidan foydalanish feodal jamiyatning adolatsizliklarini ko'rsatib beradi. Sofiya Ma'rifat davrida hamma uchun tenglik tamoyilini targ'ib qila boshlaganidan so'ng: "Biz ko'zlari, quloqlari, og'izlari va burni bor oddiy odamlar aristokratiyadan farq qilmaymiz, biz hammamiz bu dunyoda bir xil tarzda paydo bo'lganmiz va butunlay o'xshashmiz. To'g'ri, agar hammamiz teng bo'lsak, yerdan birdek bahramand bo'lishimiz kerak, bu tabiat qonuni! Endi bu zodagonlar vaxshiy usullardan foydalanib, tabiatning bu qonunini yo'qqa chiqardi, biz bunday adolatsiz holatni ko'rib, nega chidashimiz kerak?" [2].

Nihoyat, Sofiya ishga kirishdi va nigilizmning buzg'unchi ruhini targ'ib qila boshladi va barchani zulmga qarshi turishga chaqirdi: "Biz oddiy odamlar birdam bo'lishimiz kerak, aks holda biz hech narsa qila olmaymiz! Jamoat rahbari aytganidek, chumolilar galasi filni ham ko'taradi, uchar chigirtkalar to'dasi osmonni qoplaydi, bu so'zlarda chindan ham katta ma'no bor. Azizlar, odamlar sonini hisoblang, zodagonlar juda oz, biz esa shunchalik ko'pmizki, agar hammamiz bir katta guruhga birlashsak, qo'limizdan hamma narsa keladi, keyin hech qanday aristokratiya bizga to'sqinlik qila olmaydi! Shunda biz odamlarni yedirib ichirgan Yerimiz teng taqsimlanadi, so'ng Yerdan yuzida adolat hukm suradi" [3].

Ko'rinib turibdiki, islohot va inqilob oralig'idagi davrda muallif hamon islohotga moyil bo'lib, nigilizm usuli so'nggi chora emas deb hisoblaydi, shunga qaramay undan qochish mumkin. Ushbu ilg'or nutq, shuningdek, ish tashlashlarga, tugallanmagan tortishuvlarga asos bo'ladi va Sofiya nutqi orqali muallif qissaning asosiy g'oyasini ilgari suradi. Yana bir ajoyib dalil maktabda imperatorning ilohiy huquqiga qarshi chiqqan Andreydan keldi: "Siz imperatorning huquqi Xudo tomonidan berilgan deb aytasiz, buni qanday asos bilan da'vo qilyapsiz? "Xudo" so'ziga kelsak, bu vahshiylar dunyosida katta yolg'on bo'lib chiqdi, endi fan shu ma'noda rivojlandi, bularning barchasi bema'nilik, bu nimaga asoslanishi mumkin? Hokimiyat huquqi yuqoridan berilgan, degan nodon siyosatchilar ham, Xudo va farishtalar haqida gapiradigan din arboblari ham xuddi shunday da'vo qiladilar. Endi ularning ko'r-ko'rona munozaralari va aldinishlariga odamlar tomonidan tazyiqqa uchradi, o'zini oqlamadi, siz hamon bu eski hukmlarga, xalq dushmanlarining so'zlaridan "Xudo"ga tayanasiz, odamlarni qo'rqitib, ularni aldab yurasiz, zamonaviy masalalarni tushunib yetmaysiz. Men sizga podshohning kelib chiqishini taxminan aytib beraman, siz tinglang. Ilgari, insoniyat unchalik rivojlanmaganida, ular axloqiy tamoyillar va adolatdan yiroq bo'lmaganlarida hayvonlar darajasida edilar. Ular faqat tug'ilishdan kuchli sog'likka, yovvoyi kuchga ishonishdi, go'yo Osmon tomonidan maxsus huquq bilan taqdirlangan, shuning uchun ular g'ayrioddiy beparvo bo'lib, zaiflarni xafa qilishgan. Achinarlisi shundaki, o'sha davr odamlari qum zarralaridek yolg'iz o'zi yashab, ko'pchilik bo'lib birlashib, qarshi chiqishni, ularni kuch va ta'sirga tayanishga majbur etishni bilmagan, o'z-o'zidan osoyishtalik bilan ko'p manfaatlarga erishgan. Shunga qaramay, odamlar uning buyrug'ini bajarishdi, hatto qalblarida juda ko'p bezovtalik bo'lsa ham, unga qarshilik ko'rsatish uchun kuchlar etarli emasligi va ular unga chidashlari kerak edi, bu insoniyat orasida paydo bo'lishining birinchi sababi edi. podshohning huquqi yuqoridan berilganiga ishonishar edi" [2].

Bu parcha tengsizlikning kelib chiqishini tahlil qiladi va tanqidchi Tang Xuke shunday fikr bildiradi: Russoning "Fuqarolik shartnomasi" da kuchlilar o'z zulmini kuchga aylantirishi kerak, shundan keyin ular boshqalarni nazorat qila oladilar; zaiflar o'zlarining bostirilishini majburiyatlarga aylantirishlari kerak. Darhaqiqat, repressiyaning o'zi bosim, bostirish, haq - o'zini huquqi, o'ziga bosim berish - o'z-o'zini bostirishdir. Hikoyada demokratik sivilizatsiyaning chidab bo'lmaz kuchini Andreyning so'zlari bilan davom ettirilgan: "Yerdan tug'ilgan hamma narsa dastlab na nafratni ham, na sevgini ham his qilmagan, agar oz sonli odamlar ko'p sonni bostirganda, yer bilan osmonni teskari qilib yuborar edi. Oddiy odamlar unutishdan uyg'onganidan xursandman, biz uyg'ondikmi? O'z kuchingiz haqida bilib, siz xalq dushmanlariga qonli urush e'lon

qilib, ularning kuchini qo'lga kiritishingiz mumkin. Buyuk Karl asos solgan Rim imperiyasining ma'lubiyatini ko'rib chiqishga harakat qiling. G'arb va Sharqda mamlakatlar gullab-yashnab, ketma-ket parchalanib ketdi, mamlakatda imperator imperatorga qarshi, aristokratiya aristokratiyaga qarshi kurashdi, ular faqat o'z mavqeini saqlab qolishni bilishardi va albatta xalq bilan ishlari yo'q edi. Shu vaqtdan boshlab oddiy xalq mafkurasida asta-sekin rivojlana boshladi. X asrdan to hozirgi kungacha Evropani olsak, har ellik yilda yirik voqealar bo'lib turadi. Natijada oddiy xalqning kuch-qudrati oshib bordi, dinda adolat rivojlandi, boylik esa savdo-sotiq orqali bo'lindi. Shuningdek, bir nechta salib yurishlari, ular tinchgina xalq dushmanlarining kuchi va boyligini kamaytirishga va ularni oddiy odamlarga qaytarishga yordam berdi. Bundan tashqari, navigatsiya (dengiz yurishlari), to'p sanoati, porox, adabiyot, texnologiya va bosmaxonadagi sivilizatsiya taraqqiyoti oddiy odamlarga yanada kuch-quvvat berdi. Bularning barchasi xalq dushmani uchun yuqoridan pastga, oddiy xalq uchun pastdan yuqoriga olib boradigan, ikki tomonni bir-biriga yaqinlashtiruvchi o'ziga xos narvondir. XVIII asrga kelib, adolat, ozodlik, insonparvarlik tushunchalari yuksak cho'qqilarga ko'tarildi, odamlar inqilob ruhiga ega bo'ldilar. Shunda fikr yo'nalishi, to'g'roni yorib o'tayotgan suv to'planishi, to'g'ri ketayotgan otga o'xshab, nazorat qilish qiyin bo'lgan hatto Buyuk Fransuz inqilobi kabi har bir mamlakatda shunga o'xshash inqiloblar bo'lishi kerak. Fransuz inqilobining natijasi odamlarni burchalik cho'chitadi, deb o'ylamagandim, vaziyatning keskinligidan cho'chigan xalq dushmanlari uni muqaddas koalitsiya deb atagan holda partiya tuzishga qaror qilishdi" [2]. Muallif ushbu dialoglar, nutqlar va bahs-munozaralardan o'zi ifodalamoqchi bo'lgan mavzuli g'oyalarni ilgari surdi. Ushbu misolda bu keyingi siaoshuo yaratish jarayoniga ham ta'sir qiladi. Bu uslublarda muallif o'zining siyosiy qarashlarini, demokratiya va erkinlikka intilishni ifodalaydi, feodal mustabid tuzumining qoloqligini fosh qiladi, xalq hikmatini ma'rifatda qo'llaydi. "Hurmatga sazovor ayol" qissasi G'arb jamiyatidagi ko'plab ilg'or siyosiy shakllar va turmush tarziga ishora qiladi, bu esa Tsin sulolasi davridagi yopiq Xitoyga yangilanishlarni olib keldi.

Asarda Rossiyada turli jamiyatlar tashkil etilgani haqida so'z boradi. Sofiya tomonidan asos solingan "Inqilobiy tashkilot" ga qo'shimcha ravishda, Andreyning sayohatlari uni "Gehua jamiyati", "Nemis-Rossiya yangi klubi", "O'z-o'zini o'rganish klubi" bilan tanishtirdi, bu nomlar aniq bo'lishi shart emas, ular uydirma bo'lishi mumkin. Lekin muallif ularning barchasi inqilobiy va ilg'or ekanligini tushuntiradi va shu bilan birga ularning o'z tamoyillari va nizomlari borligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, muallif bu birlashishlar har xil bo'lsada, bir-biriga qarama-qarshiliklar yo'qligini, bir-biri bilan kurashishning yomon tarafi yo'qligini, ularning barchasi bir maqsadni ko'zlashini, ya'ni vaxshiy hokimiyatni ag'darishini tushuntiradi. Muallif Rossiyadagi gullab-yashnayotgan uyushmalarni Xitoy xalqini jamoalarga birlashishga undaydi va shu bilan birga, jamiyatlar ham demokratiya va erkinlik maqsadida birlashishi kerak. Tang Xu Ke ham shu g'oyani tanqid qildi: "Rossiya Demokratik partiyasi buni uddasidan chiqqan olganining sababi jamoat axloqi va birligi, yuksak idealli xitoyliklari esa o'zlari haqida o'ylashlari kerak" [2].

Hikoya xalqaro munosabatlarga to'xtalib, zamonaviy insonning dunyoqarashini ochib berdi. Birinchi bo'limda Emi va Xua Minchin o'rtasidagi muloqotda Rossiya hukumati talabalarni Rossiyaga qaytishga majbur qilgani, inson huquqlarini qadrlaydigan Shveysariya esa taslim bo'lishga majbur bo'lgani aytilgan: "Hozirgi dunyoda qadimda bo'lgani kabi faqat kuchlilar huquqlarga ega. Shveysariya davlati bu adolatsizlikdan xabardor bo'lsa-da, aralashishni istamaydi. Afsuski, faqat biz xorlikdamiz, shuning uchun vijdonimizga zid ravishda biz e'tiborsiz qoldik. "Biz Shveysariya davlatini ayblab bo'lmaydi, men ko'p turli davlatlar ham shunday qiladi deb qo'rqaman. Boshidagi har qanday savol foyda nuqtai nazaridan ko'rib chiqiladi" [2]. Muallif bu ishni ham baholadi: Xitoyga qarshi tajovuzda ayblangan xorijiy kuchlar bir-biri bilan hamkorlik qilishdi, murosaga kelishdi, raqobatlashdilar, Xitoyni yog' bo'lagi sifatida ko'rishdi, Xitoyda ta'sir doiralari bo'lishdi, mamlakat resurslarini talon-taroj qilishdi va Tsin hokimiyati bilan inqilobiy harakatni bostirish uchun birlashishdi.

Kitobda ma'rifatli maktab islohoti, erkak va ayol sinfdoshlar ham tilga olinadi. Misol uchun, Sofiya va Andrey yoshliklarida sinfdosh bo'lishgan: "Bu ikkisi fe'l-atvori juda mos keladi va ularga uylari bir-biridan unchalik uzoq emasligi yoqadi. Ular birga bo'lishlari uchun har kuni maktabga boradilar". Shu bilan birga, bu bilvosita rus maktab tizimi boshlang'ich maktabdan universitetgacha ancha progressiv ekanligini ko'rsatadi. Xitoy bilan taqqoslaganda, imperatorlik imtihon tizimi Suy sulolasining birinchi yilidan (605) Tsin sulolasining Guangsyuning 31-yiliga (1905) qadar qo'llanilgan, oxirgi fan imtihonlari o'tkazilganda 1300 yil davom etgan. 1903-yilda "Hurmatga sazovor ayol" asari yozilgach, ichki imperiya imtihon tizimi butunlay bekor etilmagan, muallif imperiya imtihon tizimining qoloqligini qoplash uchun xorijiy maktab tizimini joriy qilgan.

Siyosiy o'zini namoyon qilish shakli – mitinglar (yig'ilish, namoyish). Yig'ilish deganda umumiy maqsadni ko'zlab yig'ilish o'tkazish, o'z siyosiy qarashlarini bildirish, hukumatga har qanday qo'llab-quvvatlash yoki talabni ilgari surish uchun ko'p odamlarning vaqtincha yig'ilishi tushuniladi. Hikoyaning boshida Sofiya va Andrey kabi inqilobchilarning sanoat va tog'-kon ishchilari yig'ilishidagi nutqlari, shuningdek, Sofiyani qutqarish uchun Suzdaldagi ishchilar tomonidan o'tkazilgan bir nechta mitinglar tasvirlangan. Xitoyning feodal jamiyati, ayniqsa, Tsin sulolasi oxirida, inqilobiy partiya faoliyatini nazorat qilish uchun erkin xalq yig'ini qattiq nazorat qildi, Tsin sudi bunday faoliyatni qattiq ta'qib qildi. Yuksak idealli insonlar faqat chet davlatlarda to'planishlari mumkin edi. Mamlakatni qutqarish uchun fitna uyushtirish kerak. Institutlar ham erkinlik va fuqarolik huquqlarining ifodasi edi.

Politsiya tizimi. Garchi kitobdagi rus politsiyasining tavsifi oxirgi Tsin sulolasi davridagi qo'riqlanadigan uylaridan farq qilmasa ham, ularning barchasi feodal qoloqlik namoyondalaridir. Ammo "politsiya" atamasining paydo bo'lishi ham yangi hodisa. Xitoyda Baojia 保甲tizimi har doim Xitoyning politsiya tizimi bo'lib kelgan. 1897 yilda Hunan provinsiyasi inspektori Huan Zunsyan Yangi kelishuv gubernatori Chen Baozhenga Xunan xavfsizlik byurosini 湖南保卫局 tuzishni taklif qildi, chunki hozirgi Baojia tizimi ijtimoiy barqarorlikni saqlab qola olmaydi. Bu taklif islohotchilar tomonidan qizg'in olqishlanib, ma'rifatparvarlar va zodagonlar tomonidan ma'quullandi. 1898-yilda Hunan xavfsizlik byurosi rasman tashkil etildi. Ko'p o'tmay, 1988-yilgi islohot muvaffaqiyatsizlikka uchradi va Xunan gubernatori Chen Baozhen va boshqalar o'z lavozimlaridan chetlashtirildi. Uch oydan beri paydo bo'lgan Hunan xavfsizlik byurosi ham muvaffaqiyatsizlikka uchradi va o'z nomini Baojia byurosiga o'zgartirishga majbur bo'ldi. Aytish mumkinki, Xunan provinsiyasi xavfsizlik byurosi xodimlari Xitoy politsiyasining peshqadamlaridir. 1905-yil 8 oktyabrgacha Tsin hukumati butun mamlakat bo'ylab politsiya ishlarini nazorat qilish uchun Patrul boshqarmasini tashkil etdi. Hozircha Xitoyda to'liq ma'noda zamonaviy politsiya tizimi mavjud.

Huquqiy tizim. Sofiyaning Rossiya politsiyasi tomonidan hibsga olinishini ta'riflab: "Agar haqiqiy aybdor haqiqiy jinoyatchi bo'lsa ham, jinoyat qonunchiligi tamoyillariga ko'ra, uning jinoyatlarini to'xtatish uchun faqat ommaviy sanksiyadan foydalanish mumkin va u bunday suiiste'mollikka yo'l qo'ymaydi. Lekin, oxir-oqibat, bu yovuzlik hali ham ma'muriyatning buzuqligidan kelib chiqadi. Agar biz qamoqxona islohoti tizimini amalga oshirmoqchi bo'lsak, buni amalga oshirishda hozirgi hukumatga tayanishimiz kerak" [3]. Bu voqeda muallif qonunga muvofiq ish qilmayotganidan xavotirini bildiradi. Feodal avtokratiyasi tanqid qilindi va avtokratiyani cheklash uchun qonunlardan foydalanishga chaqirildi. Tang Xu Ke ham o'z eslatmalarida shunday dedi: "Ushbu kitobning o'ziga xos xususiyati shundaki, akademik siyosat va huquq tamoyillari hamma joyda aralashib ketgan va odamlar uni bir marta o'qib chiqib, ko'plab sog'lom fikrga ega bo'lishgan. Ya'ni, bu yerda jinoyat huquqining tamoyillari bayon etilgan. Garchi bu eng yuzaki ma'noga ishora qilsa-da, xitoyliklar hech qachon ko'rmagan narsadir" [4].

Xulosa. Yangi davr talabiga munosib javob topishga urinib, adabiyot sohasi mutaxassislari yana nafaqat asarlarning janr tarkibi, balki keng ma'nodagi motivi bo'yicha ham g'oyalar va estetik yutuqlar majmuasiga murojaat qilmoqdalar. So'z, adabiy dunyoqarash elementining qarama-qarshi turiga, adabiyotdagi aktyorlik satrlarining yo'naltirilgan oqimidir. Qahramonlarning passiv kurashuvchi obrazining o'ziga xos stilistik xususiyati va ayni paytda psixologik mavzu holatining o'ziga xos xususiyati - bu qahramonlik-romantik va to'g'ridan-to'g'ri yo'naltirilmagan muallif nutqining ritmik nasr bilan ta'minlangan va uslubiy jihatdan jaranglagan qismidir. yuqori ohang. Aslini olganda, bu umuman inson hayoti va xususan, o'zining o'ta konturli konturidir. Muallifning istiqboli yerdagi va yerdan tashqari olamlarni birlashtirib, navbatma-navbat turli burchaklarni taklif qilib, ularni birlashtiradi. Yozuvchi ongida hamisha "ikki dunyoning bir-biriga qarama-qarshi va dushman haqiqati", "inson ongida o'zgarimas haqiqat yo'q" degan tushunchaning o'rni bo'lgan. Muallif bo'linish dramasini juda chuqur his qiladi. Lo Pu adabiy hikoyasining an'anaviy elementi sifatida ta'riflanishi mumkin bo'lgan ochiq takrorlanadigan motivda ildiz otadi. Eng ko'p uchraydigan va axloqiy ahamiyatga ega bo'lganlardan biri, u asosan lirik asarlarning motivlari kabi ichki darajada ishlaydi. Lo Pu ishida "biografik kelishuv" ning rasmiy yo'qligi, bundan tashqari, nutqning ochiq tabiati, hujjatli va badiiy sohalar o'rtasidagi chegaralarning xiralashishi (shu jumladan, muallifning nutq tahlili, jarayonning o'zi, davom etayotgan harakatlar qoidalari va natijasi) va badiiy xususiyat; nihoyat, har xil turdagi xronika, sayohat, shartli epistolyarlarning ko'p qirrali birikmasi (Muallifning murojaati bo'lganligi sababli, qahramonning o'quvchiga yoki muallifning o'ziga murojaati ham mavjud).

ADABIYOTLAR

1. 阿英《晚清小说史》. 人民文学出版社. 1980 年 4 月
2. Ло Пу. «Выдающаяся женщина»/ Пер. с кит. К. А. Дана. —Т.: ИПТД «Чулпан», 2017.— С. 108
3. 罗普《东欧女豪杰》. 《晚清文学丛钞小说一卷》(阿英编)中华书局版 1960 年 5 月.
4. Dana K. 《论海虎客批点“东欧女豪杰”》. 《古代文学理论研究》. 上海 2017
5. 论清末小说《东欧女豪杰》女权人物形象的本土化. 长春师范大学学报 2016 年 05 期
6. Калужная Н. М. Чжан Бин-линь // Духовная культура Китая: энциклопедия: в 5 т. / Гл. ред. М. Л. Титаренко; Ин-т Дальнего Востока. — М.: Вост. лит., 2006. Т. 1. Философия / ред. М. Л. Титаренко, А. И. Кобзев, А. Е. Лукьянов. — 2006. — 727 с.;
7. Бархударов Л. С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории перевода. М.: Ле-нанд, 2019. — 240 с.;
8. Вишневская И. Л. Драматургия верна времени: Кн. для учителя. — М.: Просвещение, 1983. — 159 с.;
9. Дана К. А. «Маяк востока» — Отражение идей эпохи начала 20-века в повести Ло Пу «Выдающаяся женщина». 2018 год, 3-издание. ISSN 2010-9709
10. 凯琳娅《论海虎客批点“东欧女豪杰”》. 《古代文学理论研究》. 上海 2017 186 页